

Zidentyfikowane osoby to:

Jan Czeredys (1912–1948) – major Wojska Polskiego; walczył we wrześniu 1939 roku w obronie twierdzy Modlin, następnie zaangażowany w struktury konspiracyjne Armii Krajowej. W drugiej połowie 1944 roku wstąpił do ludowego Wojska Polskiego. W 1948 roku został niesłusznie oskarżony o udział w „monopolu firm prywatnych na dostawy dla wojska”. Aresztowany 13 lutego 1948 roku, skazany na śmierć 3 listopada tego samego roku, stracony 28 grudnia.

Adam Gajdek „Agata”, „Antek”, „Olek” (1915–1949) – podoficer Wojska Polskiego, żołnierz Związku Walki Zbrojnej, AK i WiN. W październiku 1944 roku został powołany do IWP, ale kontynuował działalność niepodległościową, m.in. w strukturach organizacji „Nie”. Aresztowany 17 października 1947

roku, skazany na śmierć 23 października 1948 roku, stracony 14 stycznia 1949 roku.

Roman Groński „Żbik” (1926–1949) – patrz biogram na s. 34.

Aleksander Adam Kita (1912–1952) – podpułkownik Wojska Polskiego; podczas wojny obronnej w 1939 roku dowodził kompanią ckm 1. batalionu 45. pp 13. DP Armii „Prusy”. Okupację niemiecką spędził w niewoli. W 1945 roku rozpoczął pracę w toruńskim

Kuratorium Oświaty, ale wkrótce został powołany do IWP. We wrześniu 1947 roku został przeniesiony do Sztabu Generalnego. Pracował w podkomisji ds. wytyczenia granicy polsko-radzieckiej. 23 maja 1952 roku został aresztowany pod fałszywym zarzutem udziału w spisku w wojsku. 8 sierpnia 1952 roku skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano 3 grudnia tego samego roku. W 1956 roku Naczelna Prokuratura Wojskowa uchyliła wyrok sprzed czterech lat.

Jerzy Miatkowski „Zawada” (1923–1949) – patrz biogram na s. 34.

Stanisław Mieszkowski (1903–1952) – komandor Marynarki Wojennej; był ochotnikiem w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 roku. We wrześniu 1939 roku brał udział w obronie wybrzeża polskiego przed

lotnictwem niemieckim, następnie bronił Helu. Do stycznia 1945 roku przebywał w niemieckich obozach jenieckich. Po wojnie rozpoczął służbę w Głównym Urzędzie Morskim, od 1947 roku był szefem Sztabu Głównego Marynarki Wojennej, a od 1949 – dowódcą Floty. Aresztowany 20 października 1950 roku pod fałszywym zarzutem szpiegostwa. Najwyższy Sąd Wojskowy skazał go na śmierć 21 lipca 1952 roku. Wyrok wykonano 16 grudnia tego samego roku.

Antoni Olechnowicz „Krzysztof”, „Kurkowski”, „Lawicz”, „Meteor”, „Pohorecki” (1905–1951) – kapitan dyplomowany Wojska Polskiego, podpułkownik AK, ostatni komendant

Wileńskiego Okręgu Armii Krajowej; w wojnie obronnej 1939 roku kwatermistrz 33. DP, następnie walczył w strukturach ZWZ/AK, m.in. dowodził I grupowaniem AK w operacji „Ostra Brama” (1944). Aresztowany 26 czerwca 1948 roku w ramach operacji Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego „Akcja X”. Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie 2 listopada 1949 roku skazał go na karę śmierci. Wyrok wykonano 8 lutego 1951 roku w Warszawie.

Znamy kolejne nazwiska z „Łączki”

Karolina Wichowska

– Dla nas to pierwszy dzień, w którym nie czujemy się obywatelami drugiej kategorii – powiedział Witold Mieszkowski, syn kmr. Stanisława Mieszkowskiego, po ogłoszeniu kolejnej części wyników badań identyfikacyjnych po ekshumacjach na powązkowskiej „Łączce” w Warszawie. Dwanaście nazwisk bohaterów zamordowanych w okresie stalinizmu ujawniono podczas konferencji w Belwederze.

Szczątki żołnierzy, których nazwiska ogłoszono 28 lutego, zostały odnalezione latem 2012 i wiosną 2013 roku podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez zespół archeologów, antropologów, medyków sądowych i genetyków pod kierownictwem dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka. Przedsięwzięcie realizowane jest przez Instytut Pamięi Narodowej, Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz Ministerstwo Sprawiedliwości. Identyfikacje genetyczne prowadzi zespół Polskiej Bazy Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów powołanej na mocy porozumienia IPN i Pomorskie-

go Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Trzeci etap prac ekshumacyjnych jest zaplanowany na wiosnę, a państwoowy pogrzeb zidentyfikowanych bohaterów – na 27 września.

– Przychyłałbym się do tego, abyśmy tych bohaterów, chowanych po kryjomu i ukrywanych przed naszą pamięcią, uczcili tak, aby oni w dalszym ciągu spoczywali w tym miejscu – powiedział podczas konferencji prezydent Bronisław Komorowski. Podkreślił jednak, że tę sprawę będą musiały przemyśleć rodziny ofiar. Zwolennikiem stworzenia mauzoleum na „Łączce” jest również dr hab. Krzysztof Szwagrzyk.

Marian Orlik (1916–1952) – podpułkownik Wojska Polskiego; w czasie wojny obronnej 1939 roku walczył w 1. Dywizji Piechoty Legionów. Od października 1939 roku do końca niemieckiej okupacji przebywał w niewoli. Po wojnie został powołany do ludowego Wojska Polskiego, w 1947 roku przeniesiony do Sztabu Generalnego. W 1951 roku skierowany do Centrum Wyszczolenia Medycznego w Łodzi. Rok później zrezygnował ze służby. W maju 1952 roku został aresztowany pod fałszywym zarzutem udziału w spisku w wojsku, a w sierpniu – skazany przez Najwyższy Sąd Wojskowy na śmierć. Stracony 3 grudnia 1952 roku.

Zbigniew Przybyszewski (1907–1952) – komandor Marynarki Wojennej; we wrześniu 1939 roku dowodził baterią im. Kmdr. ppor. Helidora Laskowskiego na Helu; do stycznia 1945 roku przebywał w niewoli niemieckiej. Po wojnie powołany do służby w ludowym Wojsku Polskim – został wykładowcą w Szkole Specjalistów Morskich. Wyznaczono go na dowódcę Dywizjonu Ścigaczy, następnie awansowano na pomocnika Szefa Oddziału Sztabu Głównego MW. Aresztowany 17 września 1950 roku pod fałszywym zarzutem szpiegostwa. 21 lipca 1952 roku Najwyższy Sąd Wojskowy skazał go na karę śmierci. Wyrok wykonano 16 grudnia tego samego roku.

Karol Rakoczy (1928–1950) – żołnierz Ruchu Oporu AK, następnie Narodowych Sił Zbrojnych; walczył w powojennej partyzancie antykomunistycznej od 1946 roku. Aresztowany po walce z grupą operacyjną UB-KBW w okolicach Sinogóry w powiecie mławskim. 29 września 1949 roku Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie skazał go na karę śmierci. Wyrok wykonano 29 marca następnego roku.

Edmund Tudrui „Mundek” (1923–1949) – patrz biogram na s. 35.

Arkadiusz Wasilewski „Biały” (1925–1949) – patrz biogram na s. 35.